

ІСТОРІЇ ДЛЯ ДУШІ

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

№ 12(24) грудень 2023
Ціна договірна

Куди зникають почуття –
читайте на с. 5

volyn.com.ua

● СВЯТЕ І ГРІШНЕ

Цю дуже сильну молитву треба промовляти хоча би тричі на день: вранці, в обід і ввечері

Фотоколаж із сайту ukr.net.

Читання 90-го псалма рятує воїна на передовій

Про інші сильні слова з Біблії, які прийдуть вам і вашим близьким на допомогу у найважчі часи, – читайте на с. 7

Навіть рідним було важко зрозуміти, що почуття закоханих були щирі.

● СЕ ЛЯ ВІ Коли зустрілися, йому було 17 років, а їй – 51!

«А ми вже 23 роки разом!»

Історія кохання пари із 34-літньою різницею у віці – на с. 5

Незабутньої гарної осені 1969 року вони одружилися.

Коханню хлопця з оркестрової ями і дівчини зі сцени – вже понад 50!

● НІХТО, КРІМ ТЕБЕ

Їхні долі поєднав Волинський обласний академічний музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка

Катерина ЗУБЧУК

Подружжя лучан Зеленових незвичайне вже тим, що в одній сім'ї – два заслужених артисти України. Лариса Феодосіївна – провідна акторка Волинського обласного академічного музично-драматичного театру імені Тараса Шевченка – удостоїлася цього почесного звання в 1993-му, в числі перших у незалежній державі, Ярослав Михайлович – багаторічний і незмінний концертмейстер цього ж театру – з нагоди свого 70-річчя. А ще ж вони у парі вже понад пів століття: виростили доньку й сина, які потішили їх онуками. Одне слово, два їхні крила – творча кар'єра і родина – у повній гармонії. А як цього вдавалося досягати – то про це ми й говорили з нашими героями

«ТОДИ НЕ ПРО ЮВІЛЕЙ ТРЕБА БУЛО ДУМАТИ, А ЯК ПОРЯТУВАТИ ЯРОСЛАВА»

Знаючи, що торік подружжя Зеленових у парі вже понад 50 років, зустрівшись із ними, найперш спитала про їхнє золоте весілля. І почула від Лариси Феодосіївни:

– Нічого не можу сказати, бо якраз того року у чоловіка інсульт стався: не про ювілей треба було думати, а як порятувати Ярослава, коли смерть поряд стояла.

Випробування, через яке їм довелося пройти, і є тим моментом, який засвідчує, як це важливо, аби у горі поряд була кохана людина.

І спогад – про ту жарку літню пору, коли чоловік у перший день своєї відпустки поїхав вранці з друзями на риболовлю. Як повернувся опівдні додому, то, мабуть, уже недобре почувався, бо на пропозицію дружини допомогти подиріювати вишні відповів несподівано для неї відмовою: «Щось не хочеться... Може, завтра». І пішов спати. Наступного ран-

ку дружина, здивувавшись, що чоловік довго не встає, пішла його будити. На її слова він розплющив очі, й жінка побачила, що погляд у нього «не такий».

– Два тижні я в палаті днювала й ночувала, – розповідає Лариса Феодосіївна. – Діти говорили: «Мамо, ну чого ти сидиш там вночі?». А я інакше не могла. І тільки коли Ярослав

лавові полегшало, діти змогли вмовити мене хоч вдень піти додому і відіспатися, «бо вже на людину стала не схожа», підміняли мене. Красивих слів не казатиму, але було саме так: я просто рятувала свого чоловіка.

Не святкували Зеленові ювілею шлюбу, але головне інше: вони можуть подякувати долі за прожиті у парі більш як п'ят-

десять літ. Випробування, через яке їм довелося пройти, і є тим моментом, який засвідчує, як це важливо, аби у горі поряд була кохана людина.

«Я НЕ ПАНІМАЮ, ЗАЧЕМ ВИ ЗАМУЖ ХАТІТЕ – ЕТО ЖЕ МУЖ, ПАТОМ – ПЕЛЬОНКІ!»

Вони обоє – лучани. Вчилися у Луцькому музичному училищі. Правда, з різницею в чотири роки. 22-літній Ярослав, за фахом піаніст, прийшов в обласний драматичний театр в 1968-му, відслуживши в армії. Лариса, якій ще й 20 не було, – того ж року, тільки-но одержавши диплом.

– Поки я вчилася в училищі по класу бандури, – розповідає жінка, – то брала участь у народному самодіяльному театрі при Луцькому міському будинку культури – вів його народний артист України Анатолій Юницький. Гра на сцені була моєю найбільшою любов'ю. І ось мене, уже дипломованого спеціаліста, направляють на роботу в музичну школу Любомля. Тоді Анатолій Іванович і відстояв мене – забрав в обласний драматичний театр.

Видно, сама доля вела молодих людей одне до одного. Лариса Феодосіївна пригадує, що спочатку, звичайно, була зайнята тільки в масовках. Одна з перших ролей – Мавка в «Лісовій пісні». А подивився Ярослав Михайлович на свою майбутню дружину вже по-особливому, як пригадує, коли вона грала у спектаклі «Аза» – мала там сольну пісню. З оркестрової ями милувався дівчиною, на яку звернув увагу. Після цього й почалися їхні зустрічі. Разом – у театрі, нерозлучні – на виїздах з виставами по районах Волині. Мабуть, під час цих поїздок, коли сиділи, обнявшись, в автобусі десь на «гальорці», і були сказані вперше ті три заповітні слова: «Я тебе люблю». Через рік – і до весілля дійшло. Незабутня гарна осінь 1969-го. 25 жовтня вони зареєстрували свій шлюб. І тут – ось такий спогад у Лариси Феодосіївни:

– У нас був тоді режисер Борис Лур'є. Я прийшла до нього й повідомила, що у мене буде весілля. Він, почувши це, говорить (звичайно, російською мовою): «Я не панімаю, почему ви замож хатіте. Ето же – муж, патом – пельонкі, распашонкі. А театр – ето театр!». Потім, розпитавши, яке у нас буде весілля, скільки гостей збереться,

Фото з архіву родини ЗЕЛЕНОВИХ.

Ярослав Михайлович із дружиною в ролі Кармен. Подружжя Зеленових уже понад пів століття у парі.

«СВОЇМИ РЕВНОЩАМИ ТИ ПРОСТО МЕНЕ ОБРАЖАЄШ»

Акторська професія особлива: аби утвердитися на сцені, зіграти свою омріяну роль, хтось і материнство відкладає на потім. А як те «потім» настає, то вже й пізно. Це, вважає, стереотипна версія, яка прослідковується в долях творчих людей. А як було у Зеленових? Чи не боялася молода актриса, що народження дитини поламає її кар'єру? Жінка з цього приводу розповідає:

– Боялася чи ні, але наша Ірина з'явилася на світ аж на четвертому році шлюбу. Хоч за першою дитиною я майже не сиділа вдома – зразу вийшла на роботу. Мама, свекруха допомагали. Мені ніколи не доводилося брати лікарняний. Та ось через вісім років – друга, незапланована вагітність. А тут намічаються такі гарні гастролі – театр їде у Владивосток, Хабаровськ! Думка була, що треба «щось» зробити, бо ж так хочу бути з колективом. Я – до мами, яка, до речі, не раз говорила, що одна дитина – це мало. Вона відразу заспокоїла: мовляв, допоможу тобі, не сидіти меш із малям удома. Одне слово, всі взялися за мене – і мама, і чоловік. Народила я нашого синочка Андрія. Потім говорила йому, як підріс, що це через нього мені довелося пропустити виступи на краю світу...

Лариса Зеленова і досі служить у театрі, який став їхнім життям, Ярослав Михайлович

зовсім недавно пішов на відпочинок.

– Ірину, як була мала, ми не брали з собою на гастролі – залишалася з бабусею і дідусем, – розповідає Лариса Феодосіївна. – Хоч пізніше вона якось сказала, що я сильніше любила «свого синочка», і він, роз'їжджаючи з нами, міг більше побачити вже змалку. Я по-іншому це розцінювала: мені здавалося, що так ми доньці дитинство зберігаємо. Андрійка ж змушені були брати з собою, бо він ріс надто непосидючим, тож мама моя боялася, що не вгледить його, і коли з ним щось, не дай Бог, станеться, то їй теж «доведеться кидатися вниз головою».

Чоловік – багаторічний і незмінний концертмейстер. Він з музикантами був в оркестровій ямі. Дружина – на сцені. У спектаклі в неї може бути роль закоханої героїні. Чи були ревності з його боку? Лариса Феодосіївна, усміхаючись, пригадала з цього приводу:

– Це було на зорі мого акторства. В одній виставі я грала з Мирославом Юзєфовичем (ми з ним товаришували ще з народного театру) любовну сцену. Лежимо, обнявшись, качаємося по підлозі. Бачу,

Ярослав визирає з оркестрової ями – дивиться на все це. І ось ввечері ми прийшли додому. Чоловік нічого не каже, а коли зайшла мова про спектакль, то я почула: «Вистава нікудишня». А насправді вона була дуже хороша. Просто його вустами говорили ревності. А згодом у театрі вже колеги мені казали: «Він тебе ревнує!». Я здивувалася: «Які ревності можуть бути – ми ж із чоловіком 24 години на добу разом?». Але після цього, прийшовши додому, сказала Ярославові: «Я ж розумію, що через ту сцену, де я граю любов, вистава «нікудишня». Своїми ревностями ти просто мене ображаєш». І в подальшому він якщо й ревнував, то так, щоб це мене не зачіпало...

«НІКОЛИ НЕ ХОДИЛА ПО МАГАЗИНАХ – ЦЕЙ ОБОВ'ЯЗОК УЗЯВ НА СЕБЕ ЧОЛОВІК»

Лариса Феодосіївна сказала про свою половинку й таке:

– Ярослав, може, мало говорить про любов, але засвідчує це своїм ставленням до мене.

І ось у чому воно проявлялося: якщо в дружини загорілися очі, коли побачила сумочку («Ну дуже гарну!»), то він неодмінно її купував. Навіть якщо

треба було заплатити надто дорого (йдеться ж про ті радянські роки, коли багато що можна було придбати тільки, як кажуть, з-під поли). І першу шубу жінка одержала від чоловіка, правда, трохи велику, бо ж «діставав» обновку без неї. І Лариса Феодосіївна, як пригадує тепер, чотири роки в тій великій шубі ходила, а всі думали, що вона вагітна. І книжки обов'язково з гастролей привозив, оскільки Зеленові – «сім'я читаюча». А ще жінка зізналася, що ніколи не ходила по магазинах – цей обов'язок узяв на себе чоловік.

– Почалося це ще з 1970-х років, – розповідає акторка. – Якось, коли я була вагітна донькою, в овочевому магазині на вокзалі щось «давали». Я стояла в черзі, і мені стало недобре – до якоїсь колони притулилася. Хтось каже: «Пропустіть жінку». А інші шиплять: «Нема чого...». Махнула я на все рукою й пішла геть. А вдома сказала, що більше в черзі не stiamo: будуть продукти – приготую. Чоловік як підминив мене тоді, то такий уклад залишився в нашій сім'ї на все життя. В мене інших обов'язків вистачало – зварити, приборати...

ГАЗЕТА З ВІРУСОМ ЛЮБОВІ — ПРОЧИТАЄШ І ЗАКОХАЄШСЯ!!!

VOLYN.COM.UA

Передплатні індекси місячника «ТАК НІХТО НЕ КОХАВ»: 86771
(для читачів Волинської області)
60779
(для читачів інших областей)

Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Газета «Волинь»
Головний редактор і відповідальний за випуск: ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович
Зареєстрована 22 липня 2020 року.
Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі ТЗОВ «Газета «Волинь»
Адреса редакції і видавця: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2
E-mail: takvolyn@gmail.com, reklama.volyn@gmail.com
Телефонуйте: 066 82 47 160, 096 77 31 037.

ТЗОВ «Газета «Волинь»
п/р UA83305299000026007000803281
АТ КБ Приватбанк, МФО 305299, ЄДРПОУ 02471695
Друк офсетний. Обсяг – 16 сторінок формату А-4
Регістраційні номери: серія ЛВ №571-304Р, серія КВ №23543-1338Р
Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Принт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (0352) 52-37-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua
Тираж згідно із замовленням. Замовлення №2213

«Так ніхто не кохав» volyn.com.ua

«Удвох із Миколою стоїмо на колінах і перемо сім спідниць моєї весільної сукні...»

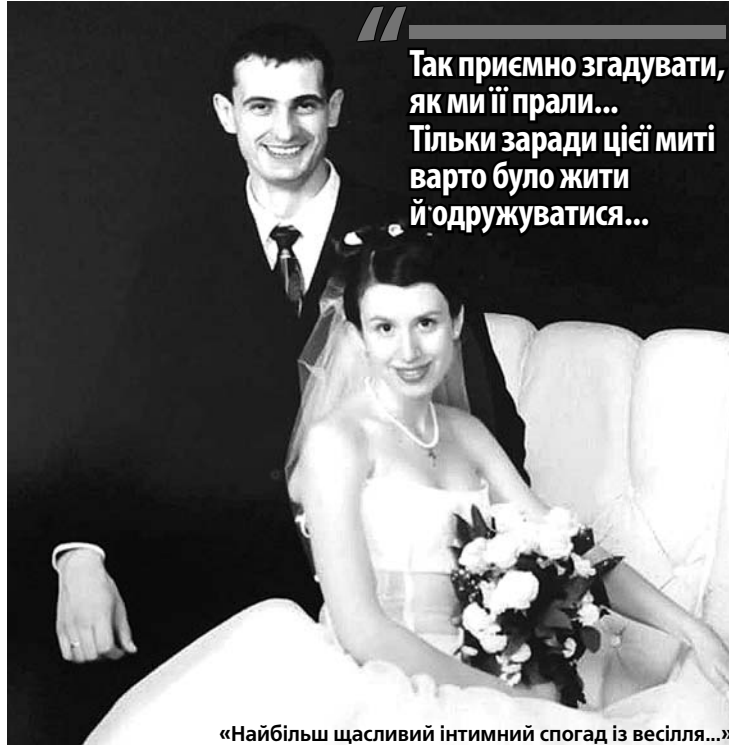
● **ДО СЛІЗ** Згадала, у мене сьогодні свято – річниця весілля. Порахувала і здивувалася – 21-ша. Минулого року, виявляється, був ювілей, але я не рахувала. Зате торік уперше з часу загибелі чоловіка це знову для мене стало святом... Я ж зараз жива, це був щасливий день тоді – значить, свято. Війна змінює ставлення до багатьох речей...

Тетяна ЧОРНОВОЛ,
журналістка, громадська активістка, екснардепка, а нині військовослужбовиця ЗСУ

Зміна сталася так: рік тому я побачила, що моєму заступнику зле... Зізнається, чому сумний: «У мене річниця весілля».

А я така: «Нічого собі, у мене теж». І я вже кричу на всю «располагу»: «Гей, всі за стіл, будемо святкувати». Всі потягнулися в німому здивуванні. Що можна святкувати в сірий,

Фото з особистого архіву Тетяни ЧОРНОВОЛ.

«Так приємно згадувати, як ми її прали... Тільки заради цієї миті варто було жити й одружуватися...»

«Найбільш щасливий інтимний спогад із весілля...»

депресивний, мокрий, холодний листопадовий день – 23 листопада? Можна, звісно, річницю помаранчевого Майдану, але за війною той день був наче сто років... Тому всі в очі-

куванні: що за свято? Танк не підбили, дня народження наче ні в кого немає. А я ржу: «У нас з Олексієм річниця весілля». Навколо німа тиша, а я кажу: «Правда. Свідoctва про одру-

ження можемо показати...» Олексій підтакує...

Одним словом, славно ми пожартували і посвяткували. Весільні фоточки показали. Розказали смішні історії.

От у мене було масштабне весілля. І чудова сукня. На жаль, світлина з інтернету неякісна, не видно. Але повірте – чудова. Вона була з прокату. Дорога. Але після того весілля я не знала, як її здати. А викупити – грошей немає... Що робити? Сукня була пропалена, залита воском, вином. Нижні спідниці чорні від диких танців... Реально чорні...

І ось найбільш щасливий інтимний спогад з весілля: це як на другий день ми удвох з Миколою плече до плеча стоїмо на колінах перед ванною і перемо в ній сім спідниць моєї весільної сукні...

Ми її таки відіпрали і здали. Заплатили невеликий штраф за пропалену верхню спідницю...

Так приємно згадувати, як ми її прали...Тільки заради цієї миті варто було жити й одружуватися...

23.11.2023 р.

P.S. Чоловік Тетяни ЧорновоЛ – Микола Березовий (позивний Береза), воював у складі батальйону міліції спеціального призначення «Азов» і загинув від кулі снайпера під Іловайськом Донецької області 10 серпня 2014 року.

Тримайся, Міцний Горішку!

● **ФОТОФАКТ** Дружина всесвітньо відомого голлівудського актора Брюса Вільліса показала їхній День подяки з п'ятьма доньками та ексдружиною Демі Мур

Соня ПОЦІЛУЙЧИК

68-річний Брюс Вільліс, стан якого стрімко гіршає через лобно-скроневу (фронтотемпоральну) деменцію (відому як FTD) – актор уже не може говорити, провів національне американське свято День подяки у компанії всієї родини.

Сімейним знімком поділилася дружина Брюса Еммі у своєму Instagram. На фото присутні усі п'ятеро дочок актора (троє від першого

«Тут зібрався рід Вільліса майже увесь...»

шлюбу і двоє від другого), а також його ексдружина та близька подруга родини, всесвітньо відома акторка Демі Мур.

«Я щаслива і вдячна, що знаю такий вид любові. Бажаю вам усім щасливого Дня подяки», – написала нинішня дружина Вільліса під знімком.

А перед тим 45-літня Еммі

разом із 61-річною Демі Мур звернулися до прихильників виконавця головної ролі у «Міцному Горішку» та багатьох інших фільмах, повідомили про важку хворобу зірки і про те, що наразі ліків від FTD не існує, але вони плекають надію, що це зміниться. Вони не сумніваються в тому, що Брюс, якби він

Фото з Instagram-сторінки Еммі ВІЛЛІС.

Між Еммі і Брюсом – 23 роки різниці.

зараз мав змогу користуватися своїм голосом, використав би його для того, щоби привернути увагу світу до людей, які борються із цією небезпечною хворобою.

Припускають, що розлад мовлення у Брюса Вільліса викликали травми голови, які він отримував на зйомках.

Коли зустрілися, йому було 17 років, а їй – 51!

● **СЕ ЛЯ ВІ** Історія кохання пари із 34-літньою різницею у віці

ЛІА ЛІС

Джей і Лінда познайомилися у 2000-му, коли жінка стала вчителем юнака на уроках водіння автомобіля. На той момент Лінда була розлучена і виховувала двох дітей.

Повне взаєморозуміння Лінди та Джей почалося з того моменту, коли вони з'ясували, що люблять одну і ту ж музику, а коли якось під час уроку з водіння в машині заграла відома пісня Елтона Джона, учень і викладачка інстинктивно поцілувалися.

До цього у Джей вже були дівчата, проте він кілька днів після поцілунку намагався прийти в себе, щоб зважитися запросити Лінду на побачення. Жінка сильно переживала через їхні стосунки, адже кавалер був одного віку з її сином. Лінда також виховувала доньку. Діти були шоковані від її нового друга, але змирилися з ситуацією, бо хотіли, щоб їхня мама була щасливою.

Нова пасія Джей виявилася на десять з гаком років старшою за його батьків, які припустили, що цей зв'язок – лише тимчасове захоплення.

Коханню всі віки підвладні: доведено Ліндою та Джейм.

Але через 8 місяців закохані одружилися, не звертаючи уваги на критику їхніх стосунків знайомими і незнайомими, а також на те, що весілля було призначено на п'ятницю 13-го числа. Сьогодні їм 40 та 74 роки, проте пара стверджує, що почуття не згасли.

Подружжя заснувало власний бізнес – маленьке кафе і

пекарню, що розташовані неподалік від їхнього будинку. А всі вихідні проводять разом на фермі. Коли в 2014 році у Джей померла мама, стосунки пари стали ще міцнішими, оскільки Лінда допомогла чоловікові пережити важку втрату.

Хоча закоханим і сьогодні нерідко доводиться чути від

Попри велику різницю у віці, між героями історії спалахнув пристрасний роман. Багато хто сприймає Лінду за матір Джей.

перехожих вкрай неприємні коментарі, вони не переймаються негативною думкою людей. Дехто сприймає Лінду за матір Джей. Але вони продовжують любити одне одного, наперекір усім перешкодам.

На початку шлюбу Лінда все ще могла народити малюка, проте Джей не хотів ставати батьком. Він вважає, що є одним із тих чоловіків, хто назавжди залишається дитиною. Натомість він із задоволенням бавиться із сімома онуками своєї дружини.

За словами Джей, він не боїться залишитися один, коли його дружини не стане, бо воліє жити та насолоджуватися сьогоdnішнім днем. Він щасливий, що його доросла половинка завжди може вислухати та зрозуміти його почуття.

«Мама-зима. У неї були на нас свої плани...»

● **КУДИ ЗНИКАЮТЬ ПОЧУТТЯ?** Українська співачка Настя Каменських та продюсер і репер Потап розлучаються та вже не живуть разом

ЛІА ЛІС

Про це заявив радіоведучий Артур Адамов в ефірі радіо «Люкс ФМ». За його словами, з приватних розмов він дізнався, що пара вже не разом. Настя зараз перебуває в Україні, тим часом Потап за кордоном. Вони нібито збираються незабаром ого-

лосити про свій розрив.

«Потап і Настя розлучилися. Він зараз живе за кордоном. Настя тусується в Україні. Із собачкою по лісу гуляє, я бачив її сторіз. Я просто не можу зрозуміти, чому це вона в Україні? Вони ж разом від'їжджали? І ось саме зараз ходять такі чутки, що з тижня на тиждень вони оголосять, що вони вже – «пока», – говорить Адамов.

Тим часом ведучий Євген Фешак заявив, що «попросив перевірити спеціальних людей», чи дійсно пара розлучилася. За його інформацією, пара офіційно досі перебуває у шлюбі.

Артисти, як відомо, одружуються і розходяться багато разів, але шкода Насті Каменських, яка у свої 36 років так ще і не стала мамою...

...До речі, днями Настя Каменських презентувала пісню «Мама-зима». Потап відреагував на прем'єру виконавиці, оприлюднивши селфі, на якому постав сам.

«Мама-зима. У неї були на нас свої плани», – залишив неоднозначний підпис Потап, прикріпивши посилання на Настю.

Упіймав зиму у квітчастій хустині...

Foto: youtube.com.

Закінчення.
Початок на с. 16

Ольга ЧОРНА

А Назарові мати радила не задивлятися на вродливих дівчат, щоб потім не шкодувати. Та Оксана така гарна...

Із Назаром вони уже рік зустрічаються. А Марійка з Сергієм тим часом до весілля готуються.

– Дружкою в мене будеш, Оксанко. А Назар – дружбою в Сергія. Наступна забава ваша.

...Назар із Оксаною виходили з магазину. А їм назустріч...

– Моя мама, – знитився хлопець.

– Де ж ти таку кралю знайшов, сину? Вона ж на актрису подібна...

– Так, мамо, – зітхнув. – На Оксану, наречену Вакули.

– Справді! Вам, красуне, личить хустина. Чому ж ти, Назаре, не запрошуєш дівчину в гості на мої пиріжки? І батько буде радий.

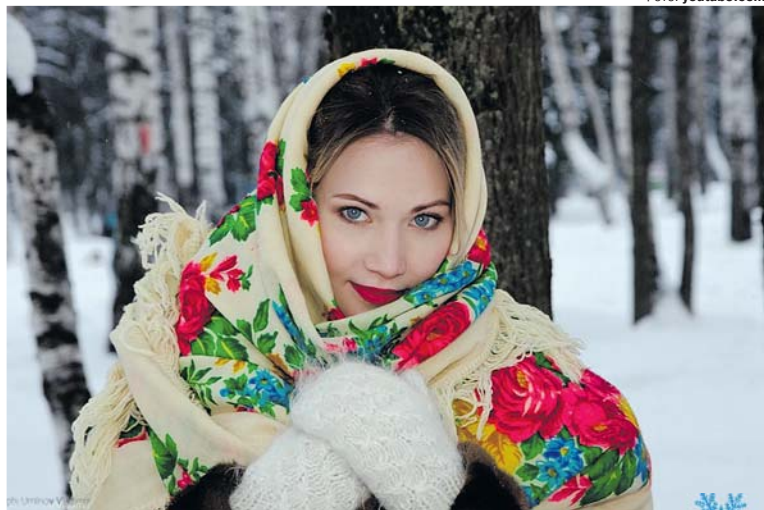
– Мамо, я... Ви...

...Назарові батьки гарно прийняли дівчину. Не переймалися, що вона сільська. І коли Назар провів її, мати мовила:

– Одружуйся з нею. Серцем відчуваю: славна дитина.

– Ви ж, мамо, казали не заглядати на вродливих дівчат.

– Казала... Ну, казала. Але Оксана... Вона добра.

«Вам, красуне, личить хустина».

– І розумна, – додав батько. – От тільки дрібненька, – пожартував.

...Оксана хвилювалася, коли їхала з Назаром до себе додому. Мати знала, що донька зустрічається з міським хлопцем. А батько ще ні.

Роман дивився на міцного здорованя. Донька біля нього така маленька.

– На руках її мусиш носити, – серйозно мовив Роман до хлопця, а очі сміялися.

– Буду, – відповів той.

Коли повернулися до міста, на автовокзалі циганка причепилася.

– Не вірю у ворожіння, – засміялася дівчина. – Неправда все це.

– Будеш мати велике щастя і п'ятнадцять років самоти. Рівно п'ятнадцять. Ні днем більше, ні днем менше.

Хлопець «позолотив» руку циганці, аби та відчепилася.

...Ті, хто знав Назара й Оксану, казали: про них любовні романи можна писати.

Жартували: мабуть, Назар свою дружину на «ви» кличе. Бо так уже дмухає на неї. Так оберегає. На руках носить.

А він і справді носив дружину на руках. Від щастя. А коли народилися двійнята Марійка та Сергійко (дітей назвали на честь своїх найкращих друзів), Назар і пелюшки прав, і каші варив, і ночами до малих вставав...

Назарова мама кликала невістку донеку. А сусідки

Будеш мати велике щастя і п'ятнадцять років самоти. Рівно п'ятнадцять. Ні днем більше, ні днем менше.

аж мліли, коли вона хвалила Оксану.

– Ой, Митрофанівно, дуже гарна ваша невістка. Певно, в школі на неї всі вчителі-чоловіки заглядаються...

– Артистка... Як зав'яже ту квітчасту хустину...

– Треба Назарові за Окса-

ною в чотири ока дивитися. Бо хтозна...

– Цитуйте! І не заздріть! – відповідала на те Назарова мати. – І не обмовляйте моїх дітей. Вам би таких невісток.

От і Зойка, сусідка, за першої-ліпшої нагоди запитувала Оксану:

– Що ти знайшла в Назарові? Не красень. Ручища, як лопаті в млині. Велетень якийсь... За тобою ж стільки хлопців сохнуло.

...Минали роки. Час не спів Оксаниної вроди. І кохання. Виросли Марійка з Сергієм. А Назар і далі дивився на дружину таким поглядом, як у першу зустріч, коли упіймав у свої обійми.

...Назара не стало зимового дня.

Дуже сумувала Оксана. Її розраджували дві Марії – донька і подруга. І два Сергії – син і Назарів товариш. А вона плакала, мов мала дитина, яка загубила іграшку, що важила для неї пів світу. Для Оксани ж Назар був цілим світом.

– Як жити без нього? – запитувала сама в себе.

– Тепер зізнаюся, – мовила подруга, – колись ми з дівчатами не вірили, що ти вийдеш заміж за Назара. Ти ж красу-

ня, хоч картини пиши. А потім ми вами захоплювалися. Ти завжди щастям світилася...

– Марусю, в Назара душа була світла, наче в ангела. І добра, як у дитини. За те й кохала.

... Назар Оксані часто снівся. Мабуть тому, що її думки і спогади крізь міради зірок летіли до коханої душі. А ще не раз звертала на вулицю, де вони колись зустрілися. Зупиниться. Згадає. Зітхне...

...Оксана відійшла у засвіти тихо. У сні. Навіть ніхто не очікував. Не хворіла. Звечора збиралася до храму і на могилу до Назара. Завтрашній день – особливий для Оксани. День її болю і смутку. Рівно п'ятнадцять років тому не стало чоловіка.

Оксанина душа відлетіла на Небеса під ранок. Ні днем раніше, ні днем пізніше, відколи не стало Назара. Циганка таки щось знала...

Людина має не слухати, як її люблять, а відчувати! Послухати можна і радіо.

Фотозображення: Дмитро Кіт

Як влучно!

Слова любові

● **ПРИТЧА** У одного старця одружився старший син

Відвідавши батька, він з жалем подивився на батьків:

– Ми з дружиною весь час тримаємося за руки, ніжно дивимося одне на одного! Говоримо, яка міцна наша любов... Як би я хотів, щоб ви з мамою так само любили одне одного і відчували таке ж щастя!

На що старець відповів:

– З кожним роком твоя любов буде дорослішати і, немов дитина, буде вчити й інші слова. Наприклад, я кажу дружині, що люблю, покірно вислуховуючи, як вона в черговий раз посварилася з сусідкою. А вона каже, що любить, коли допомагає мені лагодити сітку. Ти ж знаєш, як мамі не подобається це робити.

Читання 90-го псалма рятуює воїна на передовій

● **СВЯТЕ І ГРІШНЕ**
Цю дуже сильну молитву треба читати хоча би тричі на день: вранці, в обід і ввечері

Ігор Андрус ВЕРЕТКА КАЗМІРЧУК,
настоятель храму Волинської ікони Божої Матері с. Богушівка Луцького району Іоанно-Богословського деканату та храму Св. Ап. Андрія Першошваного с. Верхівка Луцького району Успенського деканату

Що таке Псалтир? Це книга із Старого Заповіту, що містить 150 псалмів-молитов, автором яких вважається цар Давид. Написані під натхненням Святого Духа у формі псалмів, римованих віршів, спочатку співаних на арфі. Слово псалтир і перекладається як «пісні в супроводі музичного інструменту».

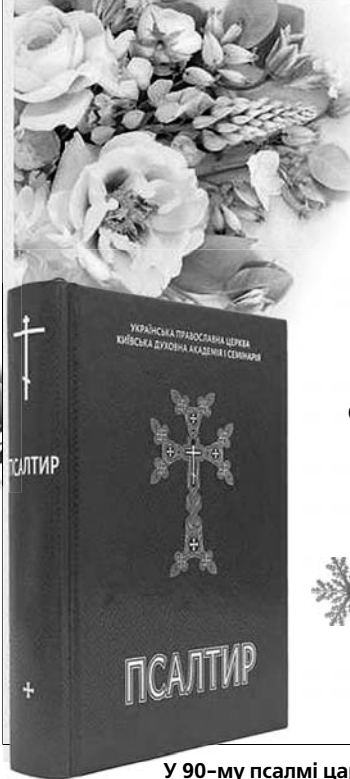
Читання його – це могутня молитва за зцілення хворих, у тяжких обставинах життя, у випробуванні – саме таким Псалтирем із давніх-давен молилися святі.

Псалтир розраджує у скорботі, незбагненно заспокоює душу, коли ми збурені та стурбовані. Псалтирем моляться за Батьківщину, за спасіння свого народу, своєї родини, окремої людини чи всіх людей, зважаючи на те, яку потребу ми відчуваємо першочерговою.

За здоров'я корисно читати увесь Псалтир, прочитуючи за день один псалом, одну «славу» чи одну кафізму, на які розділено Псалтир. Але можна читати й вибіркові псалми, які ближчі до серця. Особливо розраджують, зміцнюють і зціляють душу псалми 18, 22, 26, 27, 33, 41, 50 (покаянний), 61, 69, 83, 90, 102, 120, 123, 129, 145. Варто зауважити, що для того, аби читати Псалтир, потрібно взяти окремі благословення від настоятеля або духовника.

У важкий для хворого час читають 17-ту кафізму Псалтиря (118-й псалом). Є довге правило, коли читають після кожного вірша першої «сла-

Фото із сайту knigavam.com.ua.

Псалом 90

Хто живе під покровом Всевишнього, хто в тіні Всемогутнього мешкає, той скаже до Господа: «Охороно моя та твердине моя, Боже мій, я надіюсь на Нього!»

Бо Він тебе вирве з тенет птахолова, з моровиці згубної, Він пером Своїм вкриє тебе, і під крильми Його заховаєшся ти! Читат лук - Його правда.

Не будеш боятися страху нічного, ані стріли, що вдень пролітає, ані зарази, що в темряві ходить, ані моровиці, що нищить опівдні; впаде тисяча з боку від тебе і десять тисяч праворуч від тебе, до тебе ж не дійде!..

Тільки своїми очима подивившись і заплату безбожним побачиш, бо Господа, охороно мою, Всевишнього ти учинив за своє пристановище!

Тебе зло не спіткає, і до намету твого вдар не наблизиться, бо Своїм анголам Він накаже про тебе, щоб тебе пильнували на всіх дорогах твоїх, на руках вони будуть носити тебе, щоб не вдарив об камінь своєї ноги! На лева й вужа ти наступиш, левчука й крокодила ти будеш топтати!

«Що бажав він Мене, то його збережу, зроблю його сильним, бо знає ім'я Моє він, як він Мене кликатиме, то йому відповім, Я з ним буду в недолі, врятую його та прослаблю його, і довгістю днів Я насичу його, і він бачити буде спасіння Моє!»

У 90-му псалмі цар Давид підкреслює, що Бог може врятувати людину від будь-яких негараздів та проблем, включаючи загрози з боку ворогів.

ви» 17-ї кафізми: «Спаси, Господи, раба Твого Твоєю благодаттю»; після кожного вірша другої «слави»: «Помилуй, Господи, раба Твого (ім'я) Твоєю благодаттю» і після третьої «слави»: «Охорони, Господи, раба Твого (ім'я) Твоєю благодаттю». Між «славами» моляться коротко: «Спаси, помилуй і охорони, Господи, раба Твого (рабу Твою; рабів Твоїх, імена) Твоєю благодаттю».

Над померлим із найдавніших часів Церква встановила читати Псалтир з початку до

силу має така молитва, особливо коли ми додаємо після кожного вірша: «Пом'яни, Господи, душу спочилого раба Твого (раби Твоєї, рабів Твоїх) (ім'я)», з поклоном.

У християн є окремі псалми, які набули великого значення та повсякденного вжитку, зупинимось та роздумаємо над двома найбільш уживаними – це псалми 50 та 90.

Псалом 50-й, відомий як Покаянний псалом, є одним із найвідоміших і найчастіше вживаних псалмів Біблії. Цей

У важкий для хворого час читають 17-ту кафізму Псалтиря (118-й псалом).

кінця, змінюючи один одного, день і ніч, поки тіло небіжчика не віддасть землі; але й потім не слід кидати читання Псалтиря за спокій душі новопреставленого, особливо у 3-й, 9-й та 40-й дні. Псалтир допомагає душі спочилого, а також нам самим знайти спокій, розраду і силу.

За спокій душ спочилих читають окремо 118-й псалом (17-ту кафізму, яку названо поминальною). Велику

псалом складається з двох частин. Перша – звернення до Бога, заклик про допомогу та прощення. Друга – це звернення до нас самих із закликом до покаяння та відновлення духу. Цей псалом розкриває перед нами основні поняття християнської віри, такі як милосердя, праведність, покаяння та скромність.

Один із елементів псалма – це заклик до кожного з нас,

щоб ми звернулися до Бога, очистили та змінили наше серце і дух, щоб стати більш схожими на Нього, адже кожна людина створена за образом і подобою Божою.

Особливу увагу приділяють християни 90-му псалму, він є одним із найвідоміших і найчастіше використовуваних псалмів у християнській літературі. Цей псалом відомий як молитва про Божий захист та покровительство у житті людини. У ньому говориться про те, що ті, хто має Бога як свого заступника та пристановище, можуть жити відповідно до Його волі та будуть захищені від усіх небезпек. Цар Давид підкреслює, що Бог може врятувати людину від будь-яких негараздів та проблем, включаючи загрози з боку ворогів, згадується також про ангелів, які захищають тих, хто покладається на Бога. Автор псалма вважає, що Бог не тільки захищає людину від небезпек, але також наділяє її довголіттям та Божим благословенням. Цей псалом нагадує нам про те, що Бог завжди поруч із тими, хто вірить та надіється на Нього. Також нам у цьому псалмі говорять, що ми повинні довіряти Богу та віддатися у Його руки, як Його діти, навіть тоді, коли ми переживаємо труднощі, небезпеку у житті.

Отже, псалом 90-й закликає нас покласти свою віру та надію на Бога, який завжди береже та захищає нас, тому що Він є надією для тих, хто вірить у Нього і шукає Його захисту та покрову.

Увага! За практикою афонських старців 90-й псалом потрібно читати за воїнів, якщо воїн перебуває на передовій, то старці радять читати цей псалом 33 рази на день (за можливості). За практикою мирян хоча б 3 рази на день: рано, в обід та ввечері.

Отже, є кілька причин, чому варто молитися псалмами: вони допомагають рости духовно, дають відчуття внутрішньої гармонії, глибше розуміння Слова Божого та Його задуму, сприяють прийняттю правильного рішення, тому що у них ми можемо знайти відповіді на свої запитання, допомагають у духовній та фізичній боротьбі, даючи нам внутрішню силу та духовне підкріплення.

Він зраджував їй, а вона робила з нього культ

Фото із сайту istorik.net.

Це було кохання до останнього подиху, незрозуміле для багатьох людей, схоже на постійне виверження вулкана.

● **ПОЧУТТЯ СЛАВЕТНИХ** «Дієго – початок, Дієго – моя дитина, Дієго – мій друг, Дієго – художник, Дієго – мій батько, Дієго – мій коханий, Дієго – мій чоловік, Дієго – моя мати, Дієго – я сама, Дієго – це все», – писала мексиканська художниця Фріда Кало про свого чоловіка, з яким її поєднала й велика любов до мистецтва, Дієго Рівєру. За нього вона виходила заміж... двічі

Марина ЛУГОВА

ЇХНІ РОМАН БУВ БУРХЛИВИМ, ПРИСТРАСНИМ, БОЛІСНИМ, ЕМОЦІЙНИМ

Фріда Кало майже ніколи не усміхається. Густі брови й дотепер залишаються однією з найвпізнаваніших її рис. Все, що зображене на картинках, – сповідь, частина життя, відверті та пристрасні зізнання, історії, які вона розповідала за допомогою своїх картин. У чому був її феномен?..

У 6 років дівчинка пережила поліомієліт й залишилася кульгавою, а у 18 потрапила у жахливу аварію, наслідки якої

переслідували її все подальше життя. Зіткнення трамваю з автобусом. Незлічена кількість переломів і жахливих травм – металевий поручень проткнув її живіт, тим самим назавжди позбавив Фріду Кало можливості стати матір'ю. Така омріяна майбутня кар'єра лікаря, безліч надій і сподівань. На всьому було поставлено хрест. Місяці тривалої і тяжкої

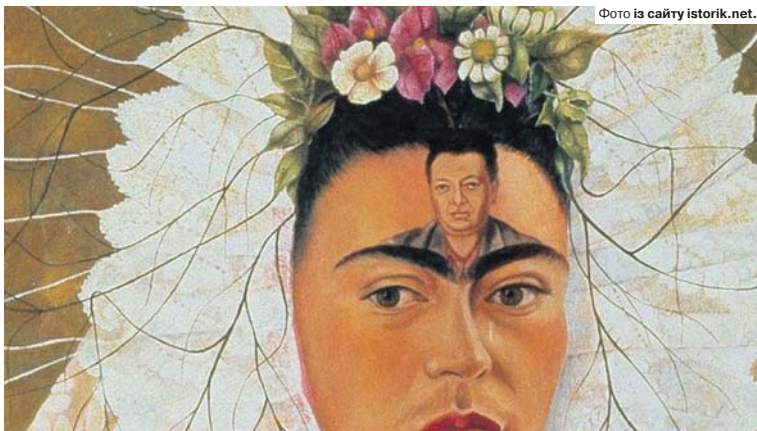

Фото із сайту istorik.net.

Фріда Кало й Дієго Рівєра двадцять п'ять років писали портрети одне одного.

реабілітації, ізольована, надовго прикута до ліжка невидимими кайданами болю. Живопис стає єдиною розрадою і втіхою, вона починає писати автопортрети.

Через деякий час Фріда Кало знову стає на ноги й починає захоплюватись комуністичною ідеологією. На одній із вечірок вона зустрічає Дієго Рівєру, з яким бачилася вперше декілька років до цього, коли він, уже відомий художник-монументаліст, розмальовував стіни її школи. Їх об'єднують політичні погляди та любов до мистецтва. Товстий, негарний, старший за неї на 20 літ, але водночас такий талановитий, харизматичний та чуттєвий. Дружини, коханки, жінки любили й обожнювали його, а він у свою чергу поглинав їх без залишку. Вона ще така молода, така тендітна на його фоні, ніби зіткана з інших матерій.

Вони не можуть бути разом, і, звичайно, вони не можуть жити один без одного, їм двом стає зрозуміло, що таке велике й міцне кохання ніщо не зможе подолати, тому вже в 1941 році знову одружуються.

Їхній роман був бурхливим, пристрасним, болісним, емоційним. «Шлюб слона з голубкою» – так назвали це одруження батьки Фріди. Це було кохання до останнього подиху, незрозуміле для бага-

Фото із сайту istorik.net.

Для Фріди Кало, яка була надовго прикута до ліжка невидимими кайданами болю, живопис стає єдиною розрадою і втіхою.

тьох людей, схоже на постійне виверження вулкана. Вона кохала його й ненавиділа, страждала й все одно поверталася до нього. Він зраджував їй, а вона робила з нього культ. Декілька разів Фріді вдавалося завагітніти, але кожного разу жінка втрачала ще ненароджену дитину. Фріда Кало знову переживає серію невимовних душевних та фізичних мук.

ЯКЩО ЛЮБИТИ, ТО ДО ОСТАНЬОГО, ЯКЩО МАЛЮВАТИ, ТО ВІДДАЮЧИ ВСЮ СЕБЕ

А далі було більше: розлучення і романи з іншими чоловіками. Біль від розставання з Дієго надихає художницю на цілу серію нових геніальних картин. Вони не можуть бути разом, і, звичайно, вони не можуть жити один без одного, їм двом стає зрозуміло, що таке велике й міцне кохання ніщо не зможе подолати, тому вже в 1941 році знову одружуються. Цього разу вона впевнена: більше ніяких зрад, ревнощів, тільки спокій, тепер усе буде інакше.

Фріда продовжує малювати, а потім разом із чоловіком починає викладати у школі мистецтв «Есмеральда». Здавалося б, ніщо вже не зможе стати на заваді такому омріяному щастю, але здоров'я Фріди погіршується, а її саму все частіше хвилюють думки про смерть. Майже весь час Кало проводить у лікарнях, не знімаючи корсетів, які хоч якось допомагають жінці витримувати біль. Наляканий Рівєра ні на мить не відходить від дружини.

1953 рік був особливо знаковим для художниці: її ампу-

«Краса на марші, ніжність у броні...»

● **ДО СЛІЗ** «Не знаю, звідки вони з'явилися... Я ж ніколи в житті не писала, а тут раптом озвались до мене ці слова і захотілось ними поділитись зі світом», – просто і скромно каже про свої вірші віцепрезидентка всеукраїнської асоціації консультантів з управління СМС-Ukraine Наталія Кононович.

Випадково натрапивши на ці поезії на сторінці пані Наталії у Facebook, ми одразу захотіли поділитись ними зі своїми читачами. Авторці ж щиро бажаємо: «Нехай частіше озиваються такі слова!»

Фото з фейсбук-сторінки Наталії КОНОНОВИЧ.

Наталія КОНОНОВИЧ

ВОНА

Побратимці

ВОНА
На труни
Купувала прапори.
Між тим
Робила манікюр,
Нарощувала вії.
ВІЙНА
Жінок підвищила
В званні,
Любов укравши
Й сокровенні мрії.
ВОНА
В красі
Знайшла собі броню.
Негоже помирать
Без манікюру.
ВІЙНА
Подавиться.
Краса росте в ціні.
Де взяти вії,
Ті, що зі слізьми
Стають гарнішими,
Й щоб не відпали здуру?
А потім тихо:
– Рапорт здано, йдем.
– Як діти?
– Ти коли була у школі?
Краса на марші,
Ніжність у броні.
– Честь маю, КВІТОЧКО!
– Дай, обійму до болю...

СИЛЬНИМ

*Любий подрузі
присвячую*

Сутінки.
Сумно і щемно.
Зустріч.
Про недаремне.
Довго.
Аж до тремтіння.
Голос.
З Душі насіння.
Спокій.
Так. Він лиш сниться.
Ніжність.
Хвилькою по обличчю.
Щастя.
Треба тепер так мало.
Тиша.
Буде. Ще не настала.
Пошук.
Хто – на шляху?
Хто – доля?
Шепіт.

«– Честь маю, КВІТОЧКО!
– Дай, обійму до болю...»

Дух запитав у Волі:
– Втома?
– Трохи. Та не шкодую.
Сила.
Знати, хто Дух годує.

***

ТЕПЛОМ НАПОВНЕНІ
Роздягненими й босими
Йдемо з цієї осені
У тишу, переповнену
Душі різноголоссями.
У темряву знеструмлен-
ня,
У холод і зневоднення.
Тепло зібрали й зати-
шок,
Отой, з яким народжен-
ня

Стрічали сонця.
Щоб тепер
Між вечорів,
походження яких –

Фото із сайту cutinsight.com.

«Сила.
Знати, хто Дух годує».

“
**Де взяти вії,
Ті, що зі слізьми
Стають гарнішими...**

Ракетна пауза, –
Теплом винагороджені,
Могли складати пазла-
ми
Не мрії, ні, – історії –
Свої маленькі повісті
Про люд, теплом напов-
нений,
Який став світу совістю.

м. Луцьк.

тують майже всю праву ногу, й тоді ж у Мехіко відкривається її перша велика виставка, вона так довго мріяла про це, вона мала бути присутня там! У музей, де проходила подія, Фріду вносять на руках (якщо посилається на фільм, то її завезли в експозиційний зал прямо в ліжку. – Ред.)

На той час Фріді Кало залишалося прожити вже зовсім недовго. В 1954 році запалення легенів забирає її – найталановитішу художницю всієї Мексики, найексцентричнішу художницю всього світу.

Що змушує захоплюватись нею й досі? Її неймовірна, пристрасна й непоборна жага до життя, невтомна жага кохання. Вона не знала міри ні в чому – якщо любити, то до останнього, якщо малювати, то віддаючи всю себе. Або все – або нічого! Абсолютна, надихаюча відвертість, вміння насолоджуватись усіма кольорами світу.

ІМ'Я ФРІДИ СТАЛО БРЕНДОМ ЧЕРЕЗ ПІВ СТОЛІТТЯ ПІСЛЯ СМЕРТІ

Хоча Фріда була ближча з батьком, емігрантом із Німеччини, ніж з матір'ю, яка походила з індіанського роду, але дівчина відчувала приналежність до мексиканських традицій, носила народний одяг. Життя із Дієго підсилювало любов до автентики – чоловік захоплювався доколумбовою культурою, а в побуті їх оточували артефакти тих часів. Барвисті пишні сукні, рослинні орнаменти, ацтекські символи гармонійно доповнювали образ художниці і підкреслювали її строкатий та химерний внутрішній світ.

Цікавий факт: Фріда Кало заповіла, що її особистий гардероб можна буде показувати лише через 15 років після смерті Дієго Рівери. Проте з якихось причин це сталося через 50 років після того, як чоловік відійшов у засвіти. Ванну кімнату, де зберігалися речі художниці, відкрили у 2004-му. Експерти чотири роки займалися каталогізацією шести тисяч фотографій, трьох сотень особистих речей і 12 тисяч документів. Бізнесмен із Венесуели придбав у родини право на комерційне використання імені художниці і заснував Frida Kahlo Corporation. Грошова купюра, лінія одягу і косметики, спідня білизна, кераміка, ювелірні вироби, марка текили і пива, лялька Barbie – мисткиня присутня і впізнавна у всіх куточках світу.

«Хай живе життя!» – написала Фріда на своїй останній картині незадовго до смерті. «Хай живе Фріда!» – повторює людство, увічнюючи її образ у щоденному побуті. Краса має бути на відстані протягнутої руки.

Джерело: art-area.com.
ua.starylev.com.ua.

Фото із сайту freedominspire.com.

Відстань є тим вітром, який роздмухає їхнє кохання ще більше...

Час не лікує душу. Але кохання...

● **ХАТА-ЧИТАЛЬНЯ**
«Стій!» – сказала Люба і вийняла пістолет. Її палець уже був на спусковому гачку і тут... Вона прокинулась. Знову цей сон. Знову те саме сновидіння, в якому вона намагалася захистити себе. Вона не запам'ятала обличчя того кременезного чоловіка, в її підсвідомості залишалися лише розмиті обриси його силуету

Марія ЧИКУН

Люба сіла на ліжку, у скронях все ще пульсувало. Дівчина заплющила очі, намагаючись втамувати хвилювання глибокими вдиhamи-видиhamи. Але це була хитка рівновага: їй не вдавалося заспокоїтись та повністю повернутись до реальності від того тривожного сновидін-

ня. Яюсь знайшла сили піднятися, підійшла до вікна, відчинила його. Легкий вітерець без запрошення увірвався в кімнату, погрався її волоссям і, здавалося, доторкнувшись до душі, наче увібрав ту тривожність і понісся далі, розчиняючи в собі її занепокоєння. Дівчина нарешті відчула певне полегшення. Люба здогадувалася, що цей сон – наслідок її «щасливих» років безтурботного дитинства. Це зараз вона сильна, така незалежна і впевнена в собі бізнесвумен. Раніше було не так... зовсім не так...

Вони жили скромно, проте не бідно, все необхідне було. Мама докладала всіх зусиль, щоб «жили не гірше за інших» (а особливо Іванчуків – такої ж сім'ї, яку утримувала така ж мати-одиначка). Все було ще так-сяк, поки в їхньому житті не з'явилося джерело їхніх проблем. Мама Люби втоми-

лася бути сама: їй хотілося любові, підтримки, просто відчуття надійного плеча поруч. Всі радили вдріг вийти заміж (варто сказати, що залицяльників у неї вистачало). Вона розуміла, що навряд чи ще колись зустріне такого дбайливого люблячого чоловіка, як Любин тато... Зустріла... повну його протилежність.

Спочатку, до штампу в паспорті, Василь був неймовірно турботливим, у буквальному сенсі здував із них пилінки. А потім його наче підмінили. Жоден день не проходив без сварок та криків, далі, перехиливши чарку-другу в сусідньому магазині, став зганяти свою злість на Любі та її мамі.

Тендітні дитячі долоньки міцно затискали вушка, щоб не чути навіть звуку. Небесно-блакитні очі так міцно заплющувалися, щоб не бачити тієї жорстокості, що аж починали боліти. Коли вітчим вкотре піднімав свою руку на маму, маленька Люба всіма своїми силами намагалася йому завадити. Але що можуть двоє беззахисних проти такого кременезного безжалісного чоловіка?

Кажуть, не так важливо, в якому світі ти живеш, важливо – який світ живе в тобі. У

своїй ноші, а потім хтось з'являється у твоєму житті і так тихенько, непомітно входить навшпиньки, поступово заповнюючи собою твоє єство, заліковуючи рани і повертаючи твою справжню нефальшиву посмішку. Таким «рятівником» став Джейк.

Вони зустрілися на одному із зібраних психологічної взаємодітримки. Чоловік приїхав із-за кордону захищати наші українські кордони. Він безстрашно стояв на позиціях до того як потрапив у засідку, а потім у полон. Через 8 місяців його обміняли, і він повернувся в Україну. Але нічого не мінає безслідно... Його душу та свідомість обтяжували травми, жодна ніч не минала без нічних жахів. Йому здавалося, що він не впорається, не зможе побороти всіх «демонів», які тільки й вичікували моменту, аби вискочити з нелицька. Він так думав допоки не зустрів Любу... Милу дівчину зі жвавими й такими впевненими небесно-блакитними очима. Світлі локони м'яко спадали їй на плечі. Її краса наче створювала живу картину весняної гармонії...

Вони допомагали одне одному боротися проти своїх «демонів», і їм це вдавалося. Люба бачила у Джейку того

“ Коли вітчим вкотре піднімав свою руку на маму, маленька Люба всіма своїми силами намагалася йому завадити.

Люби всередині була палка надія на щасливе життя, вона чекала змін. Зміни настали. Тепер вона авторитетна, самодостатня, при посаді і грошах. Але ще – із психологічною травмою і тригерами, які супроводжують її з дитинства.

Нарешті вона наважилася піти до психолога. Люба так довго відкладала цю зустріч, вважаючи, що з часом усе мине, притупиться в пам'яті. Але Час не лікує людську душу, ми просто звикаємо до

турботливого, надійного чоловіка, якого їй так не вистачало в дитинстві. Закохані навіть не думали, що їхнє випадкове знайомство приведе до того, що вони бачитимуть одне в одному світі.

Невдовзі Джейк знову мав повертатися на фронт. Пара розуміла, що така розлука є великим випробуванням для них обох, але ще вони усвідомлювали, що відстань є тим вітром, який роздмухає їхнє кохання ще більше...

● АНЕКДОТИ ПРО КОХАННЯ

– Моня, ти назвав мене в ліжку чужим ім'ям!
– Таки темно ж...
– Вітаю, колего! Відразу видно, що ви одружились: на вас чудово випрасувана сорочка!
– О, так! Це найперше, чого жінка мене навчила.

♥♥♥
Моя шукала принца! А тепер кричить, що я на дивані лежу... А що, Моя Величність працювати має?!

♥♥♥
У єврейській сім'ї:
– Мамо, дайте мені грошей на квіти, я йду на побачення з дівчиною!
– Сьомо, хлопчику мій! Що таке букетик троянд? Через 3 дні це колючий віник! Краще подаруй дівчині мою герань –

вона міль убиватиме!

♥♥♥
– Послухай, скільки ми з тобою живемо, і хоч раз перед сном ти сказав би мені щось добре, сердечне... Хоч би «Моя кохана».
– Моя кохана.
– Скажи ще: «Моя найдорожча».
– Моя найдорожча.
– А тепер придумай щось сам.
– На добраніч.

● НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ

«Дірки в душі мають дуже різну форму, якісь можна перекрити хоч би і цукеркою, а для якихось мало навіть вічного кохання», – думаю я, спостерігаючи, як розчиняється цукор у маленькій філіжанці з еспресо, замовленій на замиській заправці. На блюдечку поряд лежить ще й цукерка-комплімент у формі сердечка. Цікаво, зяє в мені щось наскрізь – щоб якраз під неї?

Наталка МУРАХЕВИЧ,
оповідання № 99 із серії
#покирозчиняєтьсяцукор

Куди ведуть їхні сліди...

Фото з особистого архіву Наталки МУРАХЕВИЧ.

«Просто притрусити снігом, як Пані Метелиця...».

Демон п'є віскі зі своєї улюбленої кишенькової фляги, інкрустованої раухтопазами.

Зимовий день виглядає так, ніби Пані Метелиця витрусила пух з усіх своїх перин і дісталася ще й подушок – сніг падає без упину – і кінця-краю тому нема. Світ з усіма його небезпеками справді нагадує казку.

– Не знаю, чому люди так кажуть – гарно, як у казці. Так можуть казати лиш ті, хто читав казки неухважно. Взяти хоч і казки про зиму, – сміється демон, ховаючи флягу в нагрудну кишеню куртки. – Хоча... люди взагалі

А в реальності не заповниш порожнечу – порожнеча заповнить тебе.

неухважні і здатні прикрасити реальність, що вже тоді казати про казки, в яких усього лиш приносили красунь у жертву, покидаючи замерзати на смерть на морозі.

Я п'ю каву і милуюся танцем сніжинок, згадуючи, як у дитинстві намагалася ловити їх язиком.

– Думаю, казки – це теж спосіб заповнити порожнечу, змусити когось перейматися долею героїв, забавити слухачів і себе вигадкою. Такі собі протосеріали, з яких

найдовший – про тисячу і одну ніч. Зрештою, адаптовані версії казок переважно завершуються щасливо. Навіть Колобок перед смертю погуляв. Могли ж просто з'їсти одразу.

Демон підморгує:
– Історія – це те, що може залишитись після тебе.

– Так. Але це про майбутнє.

А в реальності не заповниш порожнечу – порожнеча заповнить тебе.

От ми і вигадуюмо собі казки про власну значимість, успіх, принципів, бали, перемоги, важливі справи, відсутність часу.

Вішаємо собі медальки «За роки бездоганності» чи там «За взірцеву службу».

Збираємо кубки. «Перше місце із багатерпеливості», «Найкращому альтруїсту», «Приз всезагального схвалення».

Насправді це переважно – просто купа мотлоху. Але його можна перебирати і тішитися з того, як те все блищить.

Ти замерз у нелюбові, проте у власній адаптації цієї казки ти просто чемпіон із витримування екстремальних температур. Ось же і грамота, яка це засвідчує. Стоїть на полиці, припадає пилюкою.

Іноді мені хочеться плекати саме свою порожнечу – викидати із неї мотлох привнесених чужих сенсів, подій і слів, прибирати все-все чужорідне і своє віджиле чи спричинене страхами – і лишати дзвінкий білий безмір, який буває на льодових полях.

Безмежна прозорість тиші – і між тобою та небезпечними глибинами – дивна твердь, інший агрегатний стан, знерухомлена темна

вода твоїх хвилювань. А над тобою – підзолочена сонцем блакить твоїх мрій.

І все. Більш нічого.

І от коли, прибравши у порожнечі, я милуюся нею, то думаю, що наповнювати це чимось, окрім любові, – жодних причин. І населяти кимось, окрім тих, хто з нами про одне – теж.

Але ж ми наповнюємо. І населяємо.

А воно гарно було б просто притрусити снігом, як Пані Метелиця.

Демон, уважно вислухавши, відставляє порожню філіжанку і запитує:

– Ти цукерку, яку нам дали до кави, їстимеш?

Я сміюсь:

– Ні. Я придивилась.

У мене сьогодні жодної дірки в душі, яку можна було б перекрити цукеркою у формі серця.

Демон радо цупить мою цукерку і кладе її в кишеню.

Тоді ліпить сніжку і кидає нею в Ангела, який стоїть неподалік і дивиться в небо. За кілька сантиметрів від його крил сніжка розсипається блискучим білим пилом.

Ангел усміхається:

– Засипати світи снігом – це гарно.

Навіть у твоїй порожнечі хтось буває. Хтось, хто жив чи живе у серці. Бог, людина. А хоч би і кіт.

І поки у ній лежить сніг – видно, куди ведуть їхні сліди...

● КОНКУРС РОМАНТИЧНИХ ІСТОРІЙ

Кохання може все!

Друзі! Розкажіть свою романтичну історію, яка змусить чиєсь серце стукати по-особливому. Переконані, ви це зможете

Ваша історія має розпочинатися або закінчуватися словами: «Згадаю... А тебе нема... Лише зима в душі... Сама».

Обсяг оповідання – до 2 друкованих сторінок формату А4 шрифтом 14 (або до 4500 символів).

Ваші історії приймаються до 22 грудня 2023 року на адресу: Газета «Так ніхто не кохав», 43016, вул. Ковельська, 2, м. Луцьк Волинської області (або на електронну – takvolyn@gmail.com).

Найкращі оповідання будуть опубліковані в нашому виданні «Так ніхто не кохав», а їхні автори отримають від редакції подарунки. А ще раді були б почути від вас адреси, про які просто і велично кажуть: «Тут живе справжня Любов».

Творімо газету разом!!!

Telegram-канал
ІСТОРІЇ КОХАННЯ

volyn.com.ua
«Так ніхто не кохав»

Ціна сестринської любові

Фото із сайту ukr.net.

«Оленочко, я не хотіла тобі говорити, але Єгор має іншу жінку, і вона ось-ось народить йому дитину...»

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

– Дівчата! Де ви там? Я тортик приніс. Будемо чай пити, – Єгор застиг на порозі з тортом, шукаючи місце, де б його покласти

Людмила ШЕЛИХ, vinteres.info

У вітальню вибігли спочатку Анжела, за нею, витираючи руки об фартух, Олена. Поки Олена обіймала коханого чоловіка та допомагала йому зняти куртку, Анжела підхопила торт і вибігла з ним на кухню.

– А що за свято у нас? – запитала Олена.

– Я отримав велике замовлення, заробимо чималі кошти!

– Це добре. Може, почнемо на окрему квартиру збирати? – Знову ти за своє! Хіба нам і так погано?

– Це поки Анжела не вийшла заміж. Твоя сестра доросла, у неї має бути особисте життя. Не забувай про це...

Єгор любив свою молодшу сестричку і, хоч вона вже давно виросла, не хотів щось змінювати у їхньому житті. Вони мешкали у квартирі, яка дісталася їм від діда. Мати кинула їх ще у дитинстві, «вдало» вискочивши заміж за заможного чоловіка, який не хотів знати чужих дітей. А батька свого вони ніколи не бачили. Тому саме дідусь виховував їх. Він зміг забезпечити внучці навчання у виші та й ону-

Вона збрала речі й пішла. Мовляв, не хоче жити з невдахою, який не здатен забезпечити сім'ю.

ка вмовляв вступити у політех, але той не захотів. У Єгора було захоплення, яке згодом стало його професією: він займався різьбленням по дереву і тепер виготовляв меблі.

Дід дочекався Єгорового весілля і невдовзі помер, заповівши онукові відповідальність за сестру.

Робота приносила не тільки задоволення, а й непоганий прибуток. Обидві жінки, яких він любив, були поруч. Чого ще бажати?

Та Олена час від часу порушувала питання окремого житла. Але Єгор вважав, що у великій трикімнатній квартирі місця всім вистачає. Тим більше, що й Анжела підтримувала його.

На кухні вже був накритий стіл. Олена знову наготувала смакоти. Єгор завжди дивувався: як їй вдавалося з простих продуктів творити кулінарні шедеври?

– Тобі треба працювати головним кухарем ресторану, а не бухгалтером, – вкотре не втримався він від похвали.

– Ти мені зуби не заговорюй. Я цілком серйозно пропоную подумати про окреме житло для нас. Ти міг би розширити виробництво, найняти працівників. Замовлень багато, то чому б не ризикнути?

– Ой, Оленочко, облиш цю меркантильність, – втрутилась у розмову Анжела.

– Ти що, пропонуєш мені одній у цій квартирі кукувати?

– Йдеться ж не про сьогодні, а про майбутнє. Ти до того часу й заміж встигнеш вийти.

– А я не спішу, мені спочатку інститут треба закінчити, на ноги стати.

– А матеріально й так будемо тобі допомагати, – наполягала на своєму Олена.

– Все! Тема закрыта! Більше ніхто про це не говоритиме, – не витримав Єгор.

Олена, образившись, пішла з кухні, не дочекавшись торта...

А наступного дня, повернувшись з роботи, Єгор не застав дружину вдома. Анжела ніяково, наче перепрошуючи за братику, пояснила:

– Вона збрала речі й пішла. Мовляв, не хоче жити з невдахою, який не здатен забезпечити сім'ю.

– Що ти говориш?! Олена не могла таке сказати!

– Пробач, братику, але це правда. Невже ти мені не віриш? ...Без Олени квартира наче спорожня. Єгор намагався відшукати дружину. Але на її роботі відповіли, що вона взяла відпустку з наступним звіль-

ненням, щоб не відпрацьовувати. А родичі Олени зачинили перед ним двері. Подруга нічого не знала...

І Єгор уперше сам випив цілу пляшку горілки. Так намагався «забутися» мало не щодня. На роботі майже не з'являвся, на телефонні дзвінки замовників не відповідав.

Дивлячись на те, що брат починає спиватися, Анжела одного дня позбирала все спиртне і вилила. Єгор, не знайшовши свого «заспокійливого», накричав на сестру.

Трохи злякавшись такої несподіваної реакції брата, вона все ж таки ризикнула втовкмачити у поки що тверезу голову Єгора, що він не правий:

– Олена одна не залишиться, а от ти кому такий потрібен будеш? Вона сказала, що ти невдаха, то й матиме рацію. Доведи, що це не так!

Анжела й сама здивувалась, коли Єгор наступного ранку пішов на роботу. Він працював, як затятий. Замовлень ставало все більше, і він вже не встигав сам їх виконувати. Тож розширив виробництво, найняв працівників. Удома почали з'являтися дорогі речі. Про все дбала Анжела. А Єгор не звертав уваги навіть на різкі зміни у власному гардеробі. Він все ще думав про Олену, але вже не шукав, змирившись із тим, що вона, напевно, знайшла собі іншого...

Та якось Олена зателефонувала і запропонувала зустрітись. Анжела, яка була присутня під час цієї розмови, вихопила у брата слухавку:

– Ти нікуди не підеш! Я не хотіла тобі говорити, але у неї є інший! Вона кинула тебе! А тепер, почувши, що ти став багатим, з'явилася. Я не дам тебе більше ображати цій...

І він не передзвонив Олені.

Минув час. Якось у супермаркеті Єгор мало не зіштовхнувся з Оленою подругою.

– О! Привіт!

Ірина зміряла його поглядом знизу догори – від дорогого взуття до не менш модного пальта – й нічого не відповіла.

– Ти чого, Ірино? Не впізнала?

– Та куди нам до вас, пане багатію, який власну дитину ще до народження кинув!

– Що ти верзеш?!

Єгор ухопив Ірину за руку і таки змусив пояснити, що вона мала на увазі, висуваючи дивні звинувачення. Виявилось, що Олена народила доньку.

– Ти ж подруга! Все знала і не сказала мені?

Гороскоп к хання-2024

● ХОЧЕТЕ – ВІРТЕ, ХОЧЕТЕ – ПЕРЕВІРТЕ

Хто буде на сьомому небі від щастя, а кого чекають розчарування у рік Зеленого Дерев'яного Дракона

**ОВЕН
(21 БЕРЕЗНЯ –
20 КВІТНЯ)**

У Овнів 2024-го з'явиться можливість узаконити стосунки з тим чи з тією, кого вони дійсно кохають і з ким хочуть бути все життя. Як би не склалися зірки, наступний рік буде для вас сповнений любові. Якщо ви ще не маєте пари, приготуйтеся до побачення, що може перерости у серйозні стосунки. Тож не втрачайте свій шанс!

**ТЕЛЕЦЬ
(21 КВІТНЯ –
20 ТРАВНЯ)**

У 2024 році ваші стосунки можуть бути досить складними, через що ви будете почуватися розгубленими. Однак настав час взяти на себе відповідальність та прийняти важливе рішення. Активно розв'яжуйте будь-які проблеми та працюйте над пошуком спільної мови. Якщо ви все ще самотні, припиніть просто фліртувати та зосередьтеся на людях, які можуть стати постійними партнерами.

**БЛИЗНЮКИ
(21 ТРАВНЯ –
21 ЧЕРВНЯ)**

Для вас цей рік буде періодом можливостей, у тому числі в питанні сердечних. Астрологи радять вам взяти на себе відповідальність, коли йдеться про романтичні стосунки. Навіть якщо ви почуватиметеся самотніми, пам'ятайте, що вас цінують і люблять. Докладіть максимум зусиль, щоб зберегти те, що маєте, оскільки це для вас важливий аспект життя, і втрачати його не варто.

**РАК
(22 ЧЕРВНЯ –
22 ЛИПНЯ)**

Наступного року Раки у парі подивляться на стосунки під новим кутом, що зробить їх динамічнішими та яскравішими. Коли ви приймете ці зміни, атмосфера між вами та вашим

партнером покращиться, роблячи зв'язок ще міцнішим. А ті, хто все ще шукає цю особливу людину, скористайтеся можливостями, які з'являться на вашому шляху.

**ЛЕВ
(23 ЛИПНЯ –
22 СЕРПНЯ)**

Любовний гороскоп для представників цього символу обіцяє бути несподіваним та сповненим сюрпризів. Не виключено кардинальні зміни в особистому житті, яким ви будете раді. В кінцевому результаті зміни приведуть до казкової історії щирого та справжнього кохання – скористайтеся цим шансом.

**ДІВА
(23 СЕРПНЯ –
22 ВЕРЕСНЯ)**

Якщо ви одружені, не виключено певні кризи у ваших стосунках із коханою людиною. Самотнім Дівам необхідно знайти час на розслаблення та звертати увагу на представників протилежної статі, особливо у професійному колі, щоб потім не шкодували, як у поезії Ліни Костенко: «Десь проходила ніжність між нами...»

**ТЕРЕЗИ
(23 ВЕРЕСНЯ –
22 ЖОВТНЯ)**

Представники цього знаку Зодіаку відчують повну гармонію у стосунках. Атмосфера між вами та вашим партнером буде сприятливою, проте не варто дозволяти сумнівам у собі та щоденному стресу затмарити ваш стан. Якщо ви козак – не забувайте дарувати квіти, а якщо пані, то натисніть у Google таке: «Шлях до серця чоловіка лежить через...».

**СКОРПІОН
(23 ЖОВТНЯ –
21 ЛИСТОПАДА)**

Якщо стосунки з партнером останнім часом були не найкращими, у новому році з'явиться чудовий шанс відновити близькість між вами. Знайдіть хвилинку, щоб подумати про своє ставлення, відкиньте свою гордість і відкрито поговоріть про свої почуття з партнером. Щире висловлення почуттів сприятиме також покращенню сексуального життя.

**СТРІЛЕЦЬ
(22 ЛИСТОПАДА –
21 ГРУДНЯ)**

Ви сміливо можете очікувати романтичний сюрприз від коханої людини та повністю поринете в радість від нього. Неодружені мають шанс зустріти близьку людину, що може стати постійним партнером. Але не дозволяйте іншим втручатися у ваше особисте та впливати на ваш вибір – ваше серце вас не обмане.

**КОЗЕРІГ
(22 ГРУДНЯ –
20 СІЧНЯ)**

Зосередьтеся на розвитку свого особистого росту та розширенні інтересів, що може сприяти знайомству з новими цікавими людьми. Будьте відкриті для нових можливостей та готові вислухати свого партнера. Крім того, спробуйте знайти баланс між роботою і особистим життям, приділяючи достатньо уваги своїм близьким. Хоча б не забувайте про силу ранкового поцілунку або повідомлення із сердечком.

**ВОДОЛІЙ
(21 СІЧНЯ –
22 ЛЮТОГО)**

Прийдешній рік обіцяє Водоліям багато приємних вражень. Ви будете готові до змін в особистому житті, але для них доведеться попрацювати, аби здобути омріяне. Вільні Водолії можуть зустріти своє кохання просто на роботі. Якщо ви вже давно у стосунках, скористайтеся моментом, аби глибше пізнати одне одного. Знаходьте побільше часу для спілкування з родиною та друзями.

**РИБИ
(20 ЛЮТОГО –
20 БЕРЕЗНЯ)**

2024-й для Риб – рік кохання. Ви поринете у романтичні стосунки, однак не виключено, що разом із коханою людиною вам доведеться пройти важке випробування. У середині року можуть виникнути ситуації, коли доведеться зіштовхнутися з кризою. Якщо ви її подолаєте, то останні місяці року сповна зможете насолодитися глибокими чуттєвими стосунками з партнером і навіть задумаетесь про одруження.

– А навіщо? Ти ж насолоджуєшся життям з іншою, яка теж, напевно, народила тобі!

...Єгор із завмиранням серця натиснув на кнопку дверного дзвінка. Почувся тупіт маленьких ніжок. Біля дверей хтось завмер, прислухаючись.

– Олечко, скільки тобі кажу: не стій біля дверей, – почувся знайомий голос і двері відчинилися.

«Олена стала ще гарнішою, а малятко – моя копія», – відзначив про себе Єгор і запитав:

– Можна?.. Чому ти не сказала мені про вагітність?

– Тобі мала народити інша.

– Інша? Звідки така нісенітниця?

– Анжела мені все розповіла.

...Того дня Олена поспішала додому. Вона мала повідомити Єгорові радісну новину про свою вагітність. Чоловіка ще не було, тому першою про це дізналась Анжела. Олена думала, що сестра теж радітиме з цього приводу. Та дівчина раптом співчутливо поглянула на невістку:

– Оленочко, я не хотіла тобіговорити, але Єгор має іншу жінку, і вона ось-ось народить йому дитину. Він хоче з тобою розлучитися, але не знає, як про це тобі повідомити.

Приголомшена новиною, Олена навіть не заплакала, не закричала від болю. Просто, наче у тумані, хаотично збрала речі, викликала таксі й поїхала геть.

Анжела навіть не намагалася хоч вигляд зробити, що співчуває їй, бо саме такої реакції й очікувала. Навіщо збрехала? Напевне, боялася, що Олена, народивши дитину, матиме більший вплив на брата, а ділити його з кимось не мала наміру. Так, вона дуже ризикувала: якби вони зустрілися, її брехню, звичайно, викрили б. Але тепер Олена зникла з їхнього життя...

...Вони сиділи обійнявшись, а чорняве їхнє продовження радісно крутилося біля них.

– Я тепер вас нікуди не відпущу. Мені було погано без тебе, моя Оленочко. Як Анжела так підступно могла вчинити?

– Коханий, не треба з'ясовувати стосунки з сестрою. Вона єдина твоя рідня. Пробачимо?

– Вона мало не зруйнувала наше життя. Але... Тільки заради вас.

...Вони жили тепер окремо – у невеличкому будиночку в мальовничому куточку свого міста. Єгор намагався більше уваги приділяти коханій дружині та любій донечці, тішився тим, як мала росте. І хоча він все ще допомагав Анжелі матеріально, вона влаштувалась на роботу, у неї з'явилися свої друзі. Про те, що сталося, ніхто вголос не згадував...

Одна із головних страв Святвечора – кутя – символ єднання з Богом і предками.

«Місяць на небі сяє, зорі чарують красою, люди Христа зустрічають кутею і колядою»

● СКУШТУЙТЕ!

Цьогоріч Різдво завітає до нас, як і до переважної більшості християнського світу, – у грудні. І хоч, зважаючи на війну, святкування не будуть надто веселими й гучними, все ж вітатимемо народження Спасителя колядками та частуватимемо найрідніших людей смаколиками, приготованими з любов'ю

«ЕКЗОТИЧНА КВІТКА»

Інгредієнти: 300 г печериць, 300 г вареного курячого філе, 150 мл сметани, 100 г твердого сиру, 3 варені яйця, 300 г консервованих ананасів, 1 ківі, 1 цибулина, майонез за смаком.

Приготування. Цибулю і гриби дрібно пократити, підсмажити в невеликій кількості олії, а тоді протшукувати їх у сметані. Зніміть з вогню, охолодіть, викладіть у салатницю. Відварене куряче філе остудіть, наріжте кубиками, розподіліть поверх грибів, змастіть майонезом. Яйця, натерті на крупній тертці і змащені майонезом, – третій шар. Далі – нарізані дрібними кубиками консервовані ананаси, змастіть їх майонезом. Останній шар – тертий сир. Прикрасьте салат шматочками ківі.

«ЧЕРВОНІ ВІТРИЛА»

Інгредієнти: 8 яєць, 100 г копченого лосося, 2 квашені огірки, 1,5–2 ст. л. майонезу, сіль, перець, паприка, листя салату, лимон, зелень або маслини для декору.

Приготування. Круто зварені яйця очищуємо та розрізаємо навпіл поздовж. Виймаємо жовтки і розминаємо їх виделкою, додаємо дрібно нарізані огірки та червону рибу. Перемішуємо масу з майонезом, солимо, перчимо, додаємо паприку (для кольору, можна і без неї). Заповнюємо фаршем білки, прикрашаємо скибочками лимона, петрушкою чи кропом, шматочками лосося. Викладаємо на листя салату і подаємо на стіл закуску холодною.

«РІЗДВЯНИЙ»

Інгредієнти: 450–500 г свинини, 250 г маринованих опеньків, 1–2 фіолетові цибулини, 1 червоний болгарський перець, для соусу – 5 ст. л. оливкової олії, 1 ч. л. натертого хрону, 1 ст. л. посіченої зелені петрушки, 50 мл води, 7–8 ст. л. винного оцту, 1–2 ст. л. цукру, сіль, чорний перець за смаком.

Приготування. У підсоленій воді із сумішшю перців та лавровим листком відварити свинину до готовності, охолодити в бульйоні. Приготувати заправку для салату: посікти петрушку, хрін розтерти, всі ком-

поненти ретельно вимішати. М'ясо і солодкий перець пократити соломкою, цибулю – кільцями. Все висипати в заправку, додати мариновані опеньки. Перемішати салат і залишити, щоб настоявся 2–3 години.

«ЩЕДРЕ ЗАСТІЛЛЯ»

Інгредієнти: 250 г свинини, 200 г моркви по-корейськи, 3 яйця, 300 г печериць, 1 цибулина, 2 плавлені сирки, 100 мл майонезу, олія, сіль та перець – за смаком.

Приготування. Цибулю нарізати дрібною соломкою, зсипати в миску і замаринувати. Печериці пократити й підсмажити, поки випарується зайва рідина, посолити, поперчити і смажити до рум'яності, викласти на паперовий рушник, щоб позбутися жиру. М'ясо відварити до готовності, охолодити й нарізати соломкою. Яйця і сирки натерти на крупній тертці. Салат можна викласти пластами (морква, м'ясо, цибуля, гриби, яйця, тертий сир), промашуючи їх майонезною сіточкою, або ж вимішати і зверху присипати тертим сиром.

ФАРШИРОВАНІ ПЕЧЕРИЦІ

Інгредієнти: 16 печериць, 3 варені картоплини, 150 г сиру, 3 ст. л. майонезу, 3 зубчики часнику, зелень, сіль та чорний мелений перець – за смаком.

Приготування. Натраємо варену картоплю і сир, часник очищаємо і пропускаємо через прес. Миємо, обсушуємо і дрібно січемо зелень, змішуємо ці інгредієнти, солимо і перчимо до смаку, додаємо майонез. У грибів акуратно видаляємо ніжки, а капелюшки наповнюємо підготовленою начинкою (до речі, за бажанням, до неї можна додати й дрібно посічені ніжки). Запікаємо в розігрітій до 200 градусів духовці протягом 15 хвилин.

«ВЕНЕЦІЯ»

Інгредієнти: 300 г моркви, 1–2 свіжі огірки (200 г), 250 г напівкопченої ковбаси, 200 г твердого сиру, пів банки консервованої кукурудзи (180–200 г), майонез, сіль, перець – до смаку.

Приготування. Моркву й огірки натраємо на тертці для моркви по-корейськи, перекладаємо в миску, зцідивши сік з огірка. На великій тертці натраємо сир. Ковбасу нарізаємо соломкою. Додаємо кукурудзу, сіль і перець, заправляємо салат майонезом, перемішуємо, викладаємо в салатник, оздоблюємо – і можна подавати до столу.

ТОРТ ІЗ КУРЯТИНИ

Інгредієнти: 400 г курячого філе, 450 мл кефіру, 2 яйця, 4 ст. л. (з чубком) борошна, 1 ч. л. солі, 1 ч. л. чорного перцю, 0,5 ч. л. мускатного горіха, 1 ч. л. розпушувача для тіста; для начинки – 250 г майонезу, 2 плавлені сирки, 2 мариновані огірки, 15–20 оливок, пучок зелені, 3–4 зубки часнику.

Приготування. За допомогою блендера чи кухонного комбайна з курятини, яєць, борошна, розпушувача, кефіру, солі і спецій приготувати тісто, за консистенцією як густа сметана. Сковороду розігріти, злегка змастити олією, викласти кілька ложок тіста, розрівняти по всій площині пательні і на середньому вогні посмажити млинці. Їх виходить 6–8 залежно від величини сковорідки. Поки млинці схолають, готуємо начинку. Для цього слід натерти на середній тертці огірки, перекласти їх на сито, щоб позбутися надлишку рідини, а тим часом потерти оливки (або дуже дрібно нарізати), сирки, пропустити через прес часник, зелень дрібно посікти. Заправити ці інгредієнти майонезом, ретельно вимішати і перемастити всі

М'ясні делікатеси – незамінні на святковому столі.

духовці приблизно 1,5 години. Наприкінці розріжте рукав, а вийнявши м'ясо з духовки, помістіть його під невеличкий прес (наприклад, покладіть зверху кухонну дошку). Перед подачею до столу наріжте навскісними скибочками.

М'ЯСНИЙ РУЛЕТ ІЗ СУХОФРУКТАМИ

Інгредієнти: свинна грудинка, сіль, перець, мелений коріандр, розмарин, по 100 г журавлини й кураги.

Приготування. М'ясо зрізати тонким пластом завтовшки 1,5–2 см, злегка відбити й замаринувати – посипати сіллю та спеціями, втерти їх у м'ясо, загорнути його в харчову плівку і покласти в холодильник мінімум на 3–4 години (можна й на добу). Сухофрукти промити, залити окропом і залишити, щоб трохи розм'якли, потім зчідити й обсушити на рушничку. Грудинку розгорнути, на край викласти курагу, а по всій площині розподілити журавлину. Щільно згорнути м'ясо в рулет, починаючи від кураги (вона має бути в центрі рулета), обмотати ниткою, щоб тримав форму, загорнути у фольгу і запікати в розігрітій духовці протягом 50–55 хвилин. За 5–7 хвилин до готовності розкрити страву, розгорнувши фольгу, – хай рулет зарум'яниться. Нарізати на скибочки можна після цілковитого охолодження.

ПЕЧИВО «ШИШКИ»

Інгредієнти: 100 г масла (кімнатної температури), 90 г цукру, 50 мл олії, 1 яйце, 5 г ванільного цукру, 270–280 г борошна, 2,5 ст. л. (з чубком) темного какао, 0,5 ч. л. розпушувача, дрібка солі, цедра половини апельсина (за бажанням).

Приготування. Яйце злегка

збити з цукром, додати олію, ванільний цукор, цедру, какао, м'яке масло, сіль, перемішати до однорідності, поступово підсипати просіяне борошно з розпушувачем і замісити м'яке еластичне тісто. Поділити його приблизно на 15 шматочків, з кожної сформувати ковбаску (не розкачувати) у вигляді шишки, гострим ножом по діагоналі зробити неглибокі надрізи, щоб вийшли ромби. Випікати в заздалегідь розігрітій духовці за температури 180 градусів упродовж 12 хвилин (10–15 хвилин залежно від духовки). Печиво виходить всередині м'яке, якщо не перетримати. Присипати пудрою у вертикальному положенні (так краще буде видно контур, шишки матимуть більш реалістичний вигляд).

АПЕЛЬСИНОВИЙ ДЕСЕРТ

Інгредієнти: 400 мл сметани, 1 апельсин, 2 банани, 100 г печива «До кави», 50 г цукрової пудри, 15 г желатину, 50 мл води.

Приготування. Заливаємо желатин водою. Ріжемо апельсин на дрібні кубики або кружальця, банани – півкільцями. Додаємо подрібнене печиво, сметану та цукрову пудру і перемішуємо. Розпускаємо на невеликому вогні желатин, виливаємо в масу, вимішуємо. Роз'ємну форму застеляємо харчовою плівкою і виливаємо в неї сметанно-фруктову масу. Витримуємо в холодильнику не менше 2 годин – до повного застигання.

ПЕЧИВО «ГОРІШКИ»

Інгредієнти: 250 г маргарину, 3 сирі жовтки, 0,5 скл. цукру, 0,5 ч. л. соди, 1 ст. л. оцту, 3–3,5 скл. борошна, ванільний цукор, 1 банка згущеного молока, 200 г масла.

Приготування. Маргарин перетерти з 3 склянками борошна. Додати яєчні жовтки, збити з цукром, соду, погашену оцтом, ванільний цукор і вимісити м'яке еластичне тісто, при потребі досипаючи трохи муки. З тіста повиліплювати невеличкі кульки (діаметром близько 2 см), розкласти їх у заглиблення форми (змасувати форму не треба, адже в самому тісті достатньо жиру), притиснути кришкою і пекти на газовій конфорці до рум'яного кольору. Готові половинки «горішків» витрусити з форми в миску і накладати нову порцію кульок. Варене й охолоджене згущене молоко збити з маслом, додати дрібку ваніліну, подрібнені волоські горіхи, добре вимішати і начинити цією сумішшю випечені «шкаралупки» та зліпити їх парно. Якщо посипати готове печиво цукровою пудрою – вдасться створити ефект, ніби горішки притрушені снігом.

ЕКЛЕРИ З ВАНІЛЬНИМ КРЕМОМ

Інгредієнти: 100 г вершкового масла, 100 г цукру, 0,5 ч. л. солі, 260 г борошна, 4 яйця, 400 мл молока, 5 г ванільного цукру, 4 яєчні жовтки, 40 г цукрової пудри.

Приготування. Закип'ятити склянку води, вкинути в неї масло, цукор, щіпку солі і добре перемішати. В гарячу воду всипати борошно і ретельно вимішувати дерев'яною ложкою до отримання гладкої однорідної маси, після чого залишити до охолодження. В остигле тісто почергово по одному додавайте яйця, щоразу розмішуючи. Деко застеліть папером для випічки і викладіть тісто ложкою або кондитерським шприцом, залишаючи невеличку відстань між тістечками. Поставте блюдо в духовку, розігріту до 200 градусів і випікайте 25–30 хвилин, поки еклери злегка підрум'яняться. В місці збийте жовтки з цукром до однорідної маси, додайте 40 г борошна і знову добре перемішайте. Закип'ятіть молоко з ванільним цукром, влийте жовтково-борошняну масу і мішайте, доки крем стане однорідним. Схололим крем начиніть тістечка, зробивши в них попередньо невеличкі надрізи. Прикрасити можна шоколадною помадкою або притрусити цукровою пудрою.

Упіймав зиму у квітчастій хустині...

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Надвечір почало підмерзати. Оксана вийшла з бібліотеки і мало не впала на сходах. Чобітки її зовсім не слухались. Тротуаром ступала обережно. Задумалась про одногрупника Маркіяна, який своїм залицанням дихнути не дає, і... опинилася в обіймах високого міцного парубка

Ольга ЧОРНА

— Ой! – знітилася, а потім засміялась дівчина.
– Назаре, ти упіймав зиму у квітчастій хустині, – пожартував товариш Оксаниного «рятівника». – Ми вас не відпустимо саму, проведемо куди треба. А ви за це скажете своє ім'я.
– Оце знайшли таємницю. Оксана я.

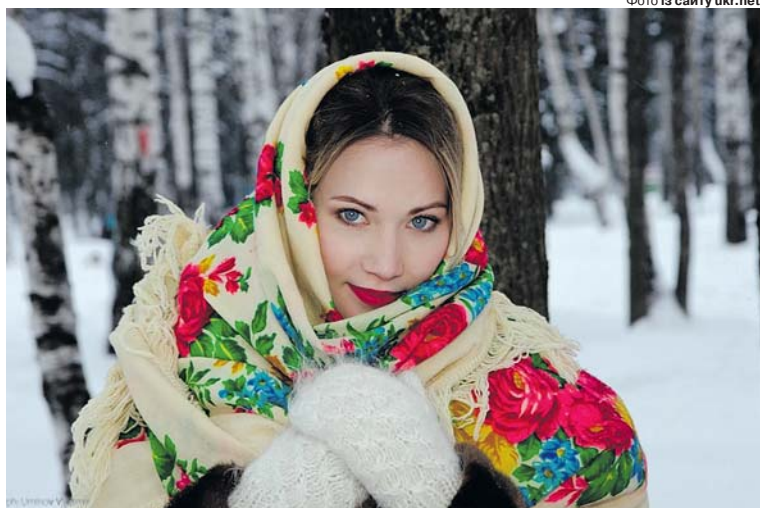

Фото із сайту ukr.net.

У квітчастій хустці Оксана справді була схожа на актрису з гоголівських «Вечорів на хуторі біля Диканьки...». Ще й ім'я однакове.

– Актриса? З фільму «Вечори на хуторі біля Диканьки»? А я гадаю: на кого ж ви схожа?
– Студентка, а не актриса, – відізвалась дівчина. – На історичному вчуся в пединституті.
– Тримайтеся за мою руку.
Але Оксана взяла під руку Назара...
...Її дівчата-однолітки носили шапки. Модно. А Оксана

Назарові мати радила не задивлятися на вродливих дівчат, щоб потім не шкодувати.

любила хустки. Квітчасті їй личили. У них вона справді була схожа на актрису з гоголівських «Вечорів...». Ще й ім'я однакове.

Подруги, які бачили, як тен-

дітна Оксана дріботіла біля Назара, запитували, де натрапила на такого велетня. Щоправда, дівчатам більше подобався його товариш. Симпатичний. А здоровань якийсь простакуватий.

– Він мені побачення призначив.

– Цей гарненький? – поцікавилась подруга Марійка.

– Ні, цей височенький.

– Тоді, Оксанко, знайом із його товаришем. Буде мій, – засміялася Марійка. – Як його звати?

– Сергій.

...Оксана не наважувалася знайомити Назара зі своїми батьками. До міських хлопців батько ставився не вельми прихильно. Особливо після того, як їхня сусідка Зоя привезла з

міста дитину замість диплома. Малій уже чотири роки, а люди й досі Зойку в зубах носять.

Закінчення на с. 6

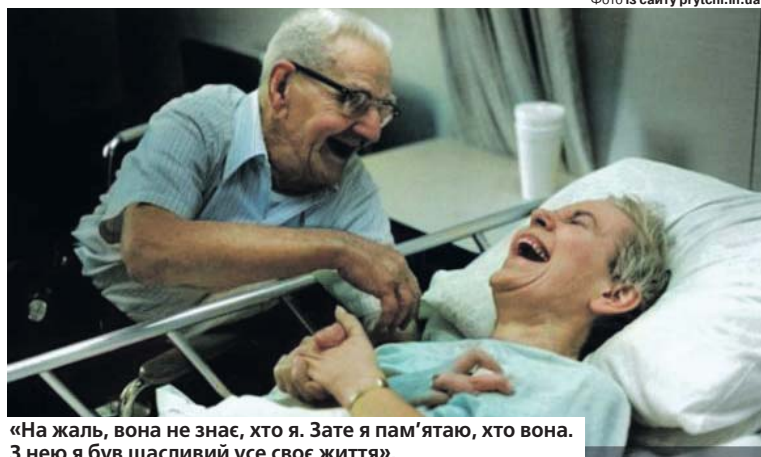
Коли люблять – не зрікаються...

Фото із сайту prytchi.in.ua.

● **ДО СЛІЗ** Був нічим не примітний ранок у звичайнісінькій поліклініці. Літній чоловік прийшов до лікаря зняти шви з пальця руки. Було помітно, що він дуже хвилюється і кудись поспішає. Запитавши, коли буде лікар, чоловік тремтячим голосом повідомив, що о 9-й годині на нього чекає дуже важлива справа. А вже 8:30

Бруно ФЕРРЕРО, prytchi.in.ua

Я відповів, що всі лікарі зайняті і зможуть приділити йому увагу не раніше, ніж через годину. Проте помітив неймовірний смуток у його очах і якусь розгубленість, коли він раз у раз поглядав на годинник, і в мене щось защеміло в серці. Пацієнтів до мене на прийом не було, і я вирішив сам зайнятися раною цього чоловіка. Мене порадувало, що рана добре затягнута і,

«На жаль, вона не знає, хто я. Зате я пам'ятаю, хто вона. З нею я був щасливий усе своє життя».

значить, не виникне жодних проблем, якщо шви зняти зараз. Порадившись із колегою, я зайнявся пацієнтом. Мені чомусь хотілося з ним поговорити, і я першим почав розмову:

– Ви так поспішаєте. Мабуть, у вас призначений прийом ще до одного фахівця?

– Ні. О 9-й годині мені треба погодувати хвору дружину. Вона зараз у лікарні.

З цікавості медика я запитав, що з його дружиною. Чоловік відповів, що в неї, на превеликий жаль, хвороба Альцгеймера. Я встиг зробити необхідні процедури, поки ми розмовляли. Мені здалося, що до 9-ї години мій пацієнт може не встигнути в лікарню до дружини. Я поцікавився, чи вона хвилюватиметься, якщо він спізниться. Чоловік сумно похитав головою:

– Ні, вона не буде хвилюватися. Моя дружина не впізнає мене останні п'ять років. І навіть не пам'ятає, ким я їй доводжуся.

Я здивовано вигукнув:

– І, незважаючи на це, ви все

одно щоранку поспішаєте в лікарню до людини, яка вже не впізнає вас?

Тоді він ласкаво поплескав мене по плечу й, усміхнувшись, по-батьківськи відповів:

– Так, на жаль, вона не знає, хто я. Зате я пам'ятаю, хто вона. З нею я був щасливий усе своє життя.

Я підійшов до вікна і довго дивився услід літньому пацієнтові. І тільки коли постукали в двері, зрозумів, що плачу. Мурашки пробігли по моему тілу, і я сказав сам собі:

– Це та любов, про яку мріяв і я.

Мій ранковий пацієнт сказав, що був щасливим. Та і вона, та жінка, теж щаслива, маючи такого чоловіка.

Не пристрасть або романтика, а істинна любов, здатна зрозуміти, простити і прийняти, – ось те, що довговічне. Ми підемо. А любов залишиться, оселившись у чиємусь серці.

***

Чоловіки, любите своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву і віддав Себе за неї. Так повинні чоловіки любити своїх жінок, як свої тіла: хто любить свою жінку, любить самого себе. (Послання до Ефесян св. ап. Павла 5:25,28).

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА «ТАК НІХТО НЕ КОХАВ» НА 2024 РІК:

- ✓ Один місяць: **15 грн** + 15 грн (прийом передплати);
- ✓ Три місяці: **45 грн** + 15 грн (прийом передплати);
- ✓ 6 місяців: **90 грн** + 15 грн (прийом передплати);
- ✓ 12 місяців: **180 грн** + 15 грн (прийом передплати).

